

УДК 636.4.082

Рибалко А.В., здобувач ступеня вищої освіти магістр факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва

Шаферівський Б.С. – науковий керівник, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Полтавський державний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА В УМОВАХ АФ «ім. ДОВЖЕНКА» ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Представлено технологічні особливості виробництва молока в умовах господарства Полтавської області. Зроблено висновок та проведено рекомендації щодо ефективного виробництва молока у господарстві – проводити відбір телиць для ремонту стада за продуктивністю їх матерів, відбирати корів за придатністю до машинного доїння, що зменшить їх вибраковку через захворювання вимені.

Ключові слова: молочна продуктивність, українська червоно-ряба молочна порода, порода.

Висока продуктивність корів – необхідний фактор конкурентоспроможності виробництва молока. Найактуальнішою залишається проблема постійного формування маточного високопродуктивного стада, придатного до використання в умовах ферм і комплексів нового промислового типу [4].

Сучасна стратегія соціально-економічного розвитку України передбачає нарощування продуктивного потенціалу великої рогатої худоби з метою підвищення рентабельності виробництва молока [3].

Ефективне виробництво продукції молочного скотарства можливе при високому рівні молочної продуктивності, регулярному отриманні приплоду і раціональній годівлі, яка забезпечує потребу тварин в усіх необхідних поживних речовинах. Потенціал молочної продуктивності корови проявляється тільки тоді, коли для тварин вже з моменту народження створені оптимальні

умови для задоволення всіх її фізіологічних потреб [3, 5].

Результати досліджень [1, 2] вказують на те, що продуктивність корів української чорно-рябої молочної породи підвищується із збільшенням числа лактацій. При цьому надої корів цієї породи в середньому по стаду та за третю і вище лактацію в умовах Полтавщини значно перевищують показники по Україні. Високий рівень надою корів-первісток української чорно-рябої молочної породи забезпечить підвищення білковомолочності і жирномолочності, а також молочної продуктивності із збільшенням кількості лактацій.

Виробничий підрозділ «АФ ім. Довженка» спеціалізується на молочному скотарстві. Молочнотоварна ферма знаходиться на території агрофірми. В господарстві утримується 1098 голів ВРХ голштинської та української червоно-рябої молочної породи, 965 голів молодняка ВРХ. У структурі стада корови займають 53,2%, а це добрий стартовий майданчик для нарощування виробництва молока.

Худоба утримується на прив'язі взимку, а в теплий період на вигульному майданчику. Молочне поголів'я утримують в легко збірних приміщеннях. Ці приміщення обладнані довгими груповими напувалками, скреперними установками, вентиляційними коньками. Підлога дерев'яна. У якості підстилки використовують подрібнену соломку і тирсу.

Регуляція мікроклімату в тваринницькому приміщенні здійснюється за допомогою відкриття вікон і вентиляційних коньків.

У АФ «ім. Довженка» прийнята неоднотипна годівля протягом року, тобто раціон змінюється в залежності від сезону. Норми годівлі корів встановлюють залежно від їх живої маси, віку, стану вгодованості, рівня молочної продуктивності, жирності молока, періоду тільності і запланованого надою.

Годівля розпочинається о 7.00 ранку. У середньому на кожні 100кг живої маси потрібно на підтримання життя 1 корм. од., 60г перетравного протеїну, 5г кальцію, 2,5 г фосфору, 5 г кухонної солі і 25 мг каротину. Ці норми придатні

для розрахунку кормових раціонів для корів середньої і вище середньої вгодованості.

В господарстві у перші місяці лактації в період роздоювання корів, кормову норму збільшують на 1-2 корм. од.. Додавку на роздоювання дають доти, доки підвищується надій. Після припинення підвищення надою норму поступово знижують до рівня фактичного надою.

Сухостійний період триває в середньому 2 місяці. У сухостійний період різко зменшують давання, а за місяць до отелення повністю припиняють згодовування таких кормів, як жом, недостатньо добрий силос та інші соковиті відходи харчової промисловості.

Чим вище плануються надої після отелення та чим більше корови втратили живої маси за минулу лактацію, тим повноціннішою є годівля у сухостійний період. Кормові раціони для корів в господарстві відповідають таким вимогам:

- мають в своєму складі необхідні поживні речовини для задоволення всіх потреб організму тварини;
- є економічно вигідними і типовими для господарства;
- корми, що входять до раціону, підбирають і комбінують так, щоб поживні речовини їх найкраще засвоювалися.

При запуску корів виключають з раціону або зменшують норму соковитих і концентрованих кормів, а після запуску поступово, протягом 7 – 10 днів, збільшують норму кормів до повної потреби.

Високопродуктивним коровам, від яких передбачають одержати понад 4000кг. молока, з грубих кормів дають тільки по 8 – 10кг сіна, а також 15 – 20кг соковитих (включаючи і силос) і 1кг концентрованих кормів.

Середня норма соковитих кормів для дійних корів становить 30 – 35кг. або 6 – 7кг. на 100кг. живої маси.

Роздавання кормів здійснюється за допомогою мобільного кормороздавача «Solomix PI-1200 TK» фірми «TRIOLIET», який забезпечує також подрібнення та змішування кормів.

Стан корівників відповідає санітарно-гігієнічним вимогам. Кожного тижня, в четвер, проводиться так званий «санітарний день»: підбілюють стіни, миють, дезінфікують корівники.

Для більш ефективного виробництва молока у господарстві рекомендується:

- проводити відбір телиць для ремонту стада за продуктивністю їх матерів;
- відбирати корів за придатністю до машинного доїння, що зменшить їх вибраковку через захворювання вимені.

Список використаних джерел

1. Войтенко С.Л., Петренко М.О., Шаферівський Б.С., Желізняк І.М. Молочна продуктивність та відтворна здатність корів української чорно-рябої молочної породи Полтавщини. *Вісник Сумського Національного аграрного університету. Тваринництво*. Суми, 2017. Вип. 5/1 (31). С. 36-44.
2. Войтенко С.Л. Шаферівський Б.С., Петренко М.О., Желізняк І.М. Продуктивність корів української чорно-рябої молочної породи в умовах Полтавщини. *Проблеми та шляхи інтенсифікації виробництва продукції тваринництва*: матеріали міжнародної наук. – прак. конф., м. Дніпро, 23 березня 2017 р. Дніпро, 2017. С. 127–130.
3. Эйснер Ф.Ф. Формирование высокопродуктивных стад для молочных комплексов. *Молочное и мясное скотоводство*. 1978. № 2. С. 36–39.
4. Калетнік Г.М., Кулик М.Ф. Основи перспективних технологій виробництва продукції тваринництва: підручник. Вінниця: Енозіс, 2007. 584 С.
5. Маслак О. Скотарство України: реалії сьогодення *Агробізнес сьогодні*. № 11(2) червень 2015. С. 7.
6. Рубан Ю.Д. Скотарство і технологія виробництва молока та яловичини: підручник для студентів вищих навч. закладів. Харків: Еспада, 2005. 576 С.